

City Cooperation II

WP T2 innovatív vásárlóerő megtartása

**Helyi termék, piac: a Zala megyei termelők és kézművesek körében végzett
felmérés eredményei**

A helyi termék-előállítók körében végzett kérdőíves felmérés eredményei

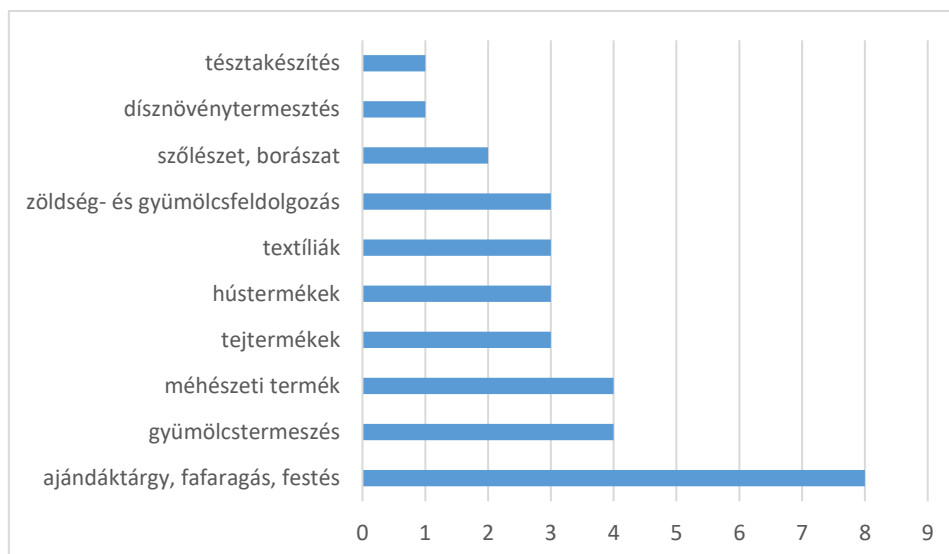
3. 1. A termelők általános jellemzői

A felmérésünkben részt vevő termelők többsége Lenti közvetlen térségében folytatja a tevékenységét (lásd 1. táblázat, ill. Melléklet: 22. ábra). A másik két zalai város körében jóval kevesebben foglalkoznak helyi termék előállításával, illetve közülük néhányan nem kívántak együttműködni a projektben.

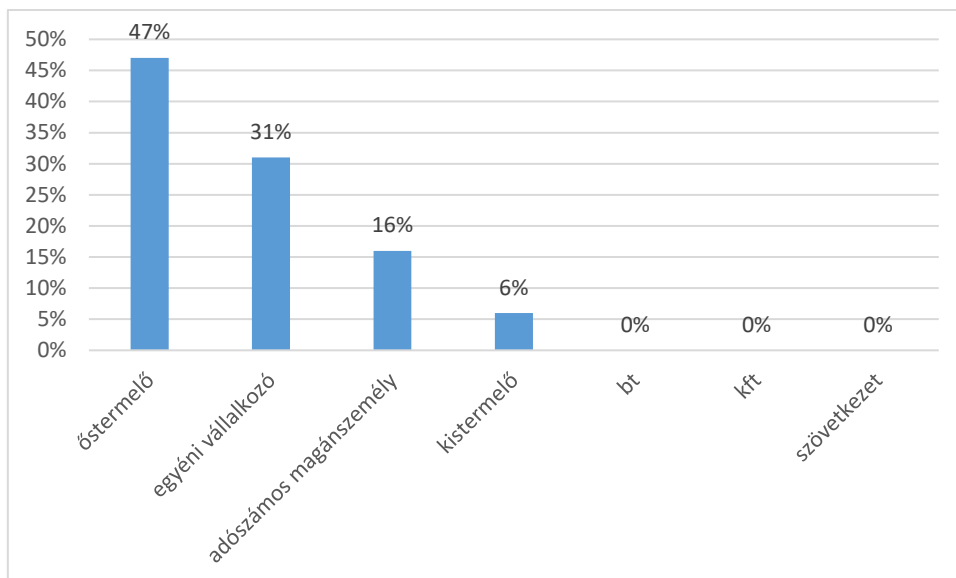
	Elemsszám	Százalék
Becsehely	3	9%
Csesztreg	3	9%
Csörnyeföld	1	3%
Eszteregnye	1	3%
Iklódbördőce	1	3%
Kozmadombja	1	3%
Lenti	13	40%
Letenye	4	13%
Pórszombat	2	6%
Szécsisziget	1	3%
Tormafölde	1	3%
Zalalövő	1	3%
Összesen	32	100%

1. táblázat: A felmérésben résztvevő termelők székhelye

A termelők tevékenységi köre meglehetősen széles palettát ölel fel (8. ábra). Szembetűnő, hogy zöldség- és gyümölcsstermesztéssel mindössze egyötödük foglalkozik, több mint egyharmaduk pedig textil- és ajándéktárgy-készítéssel, fafaragással stb.

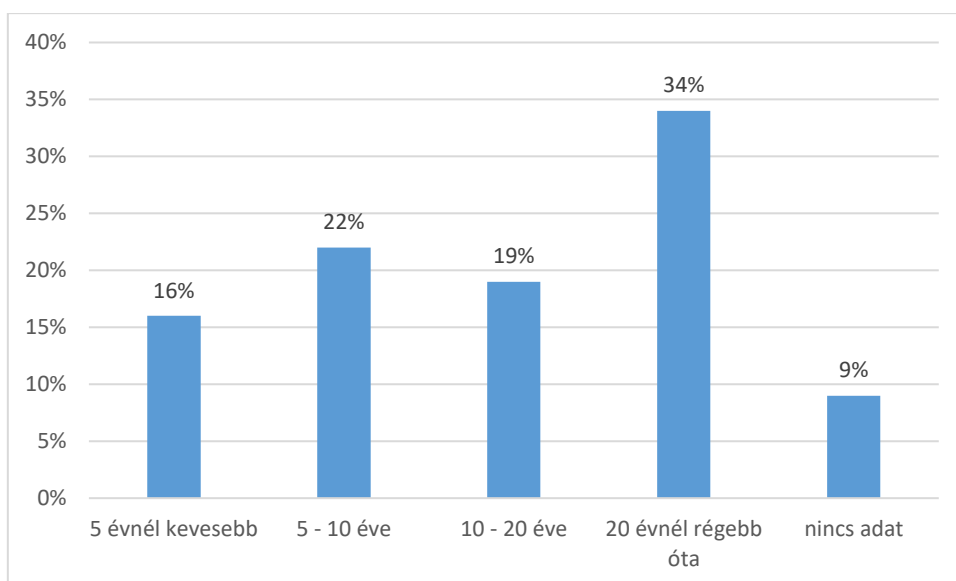

1. ábra: A termelők tevékenységi köre (db)

2. ábra: Gazdálkodási forma

Gazdálkodási formát tekintve a társas vállalkozási formák (pl. bt, kft, szövetkezet) egyáltalán nem jellemzőek, a válaszadók közel fele őstermelő, 30 százalékuk egyéni vállalkozó, 15 százalék adószámos magánszemély, illetve 6 százalékuk kistermelő.

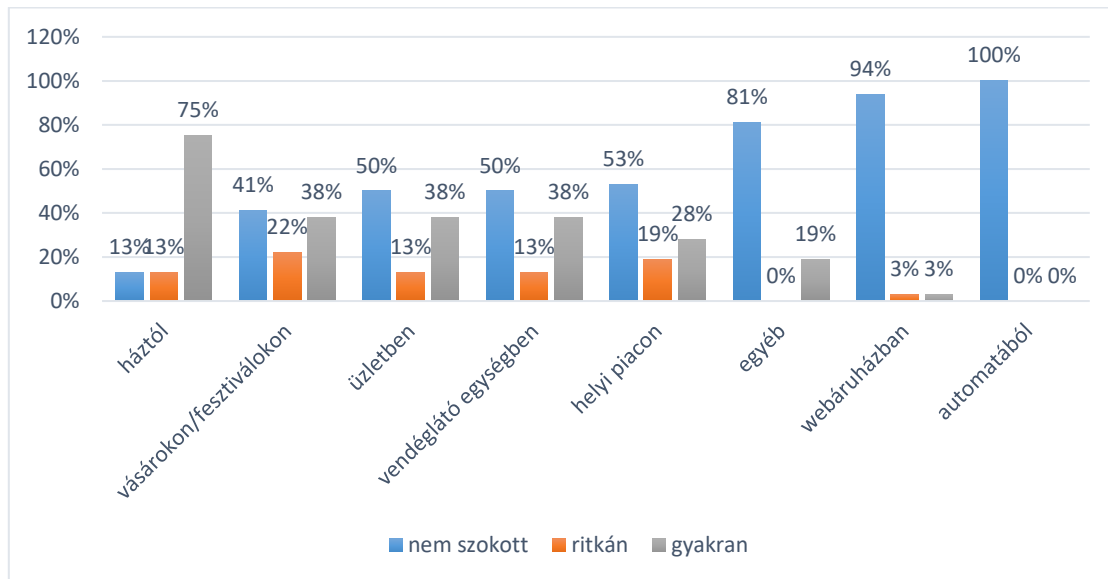

3. ábra: Mikor indította el a tevékenységét?

A termelők több mint fele legalább 10, egyharmaduk pedig legalább 20 éve indította a tevékenységét, ugyanekkor a hányaduk 10 évnél kevesebb ideje foglalkozik helyi terméke előállításával. Felmérésünk eredményei megerősítik az országos tapasztalatot, miszerint a fiatalabb korosztályok számára már nem vonzó a vállalkozás és a gazdálkodás, ezért a termelők átlagéletkora is magasabb.

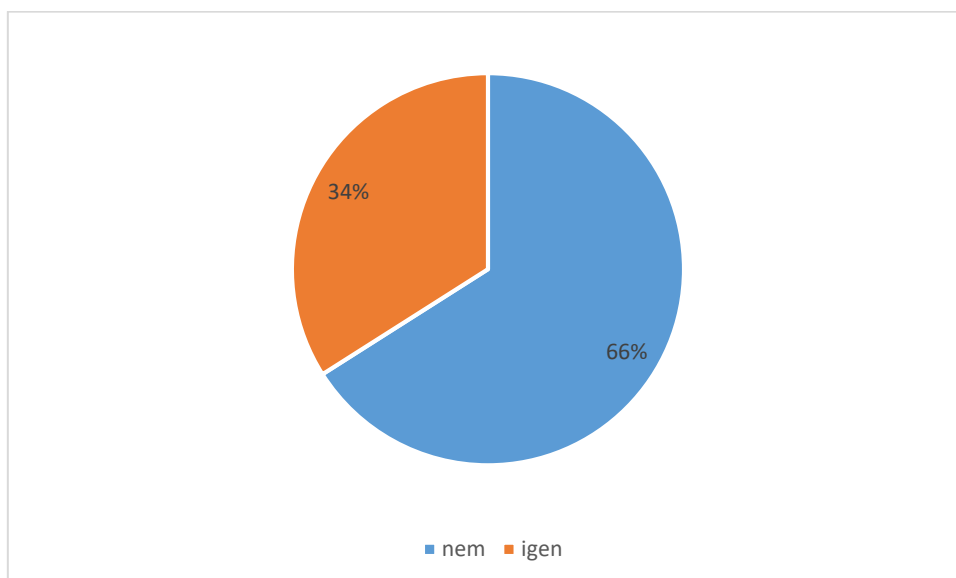
3. 2. Az értékesítés általános jellemzői

A megkérdezett termelők túlnyomó részt háztól értékesítenek, jelentős arányban (50–60%) árulják a termékeiket vásárokon/fesztiválokon, üzletekben és vendéglátó egységekben. A termelők több mint fele nem árusít a helyi piacon, aminek a legfőbb oka az idő- és kapacitáshiány, illetve a tevékenységi kör miatt értelmetlen lenne, ehelyett vásárokon, üzletekben árulják a termékeiket. A többi értékesítési lehetőséggel elhanyagolható mértékben élnek a termelők.

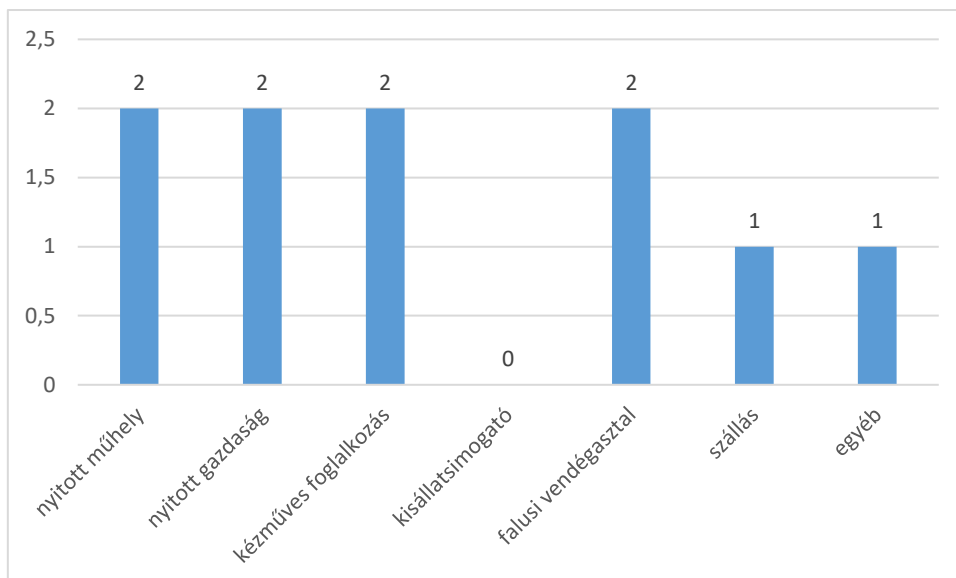

4. ábra: Hol értékesíti a termékeit? Milyen gyakorisággal?

Az esetek kétharmadában az értékesítéshez nem kötődik semmilyen szolgáltatás (5. ábra). Ahol igen, ott a termelők a nyitott műhelyt, a nyitott gazdaságot, a kézműves foglalkozást és a falusi vendégasztalt említették (12. ábra).

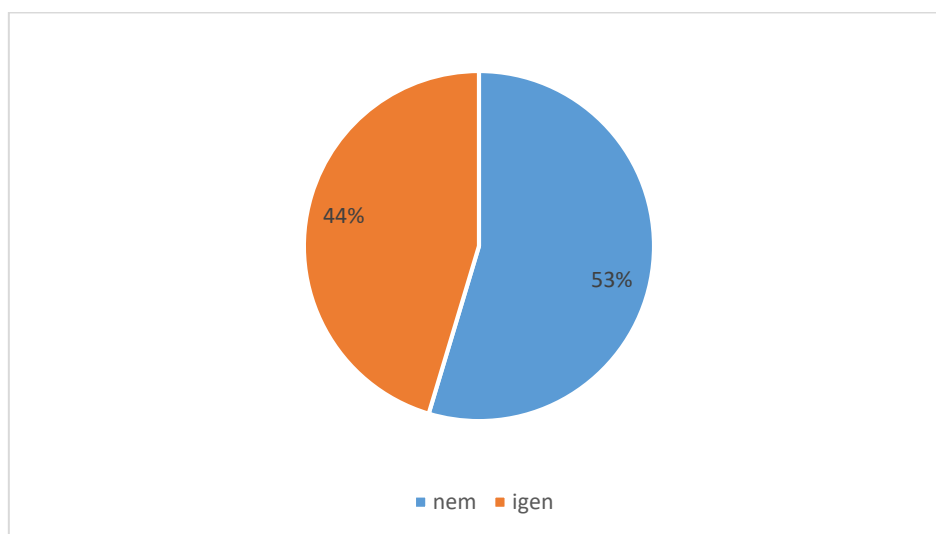

5. ábra: Kötődik-e valamilyen szolgáltatás a termékéhez?

6. ábra: Milyen szolgáltatás kötődik a termékéhez? (említések száma)

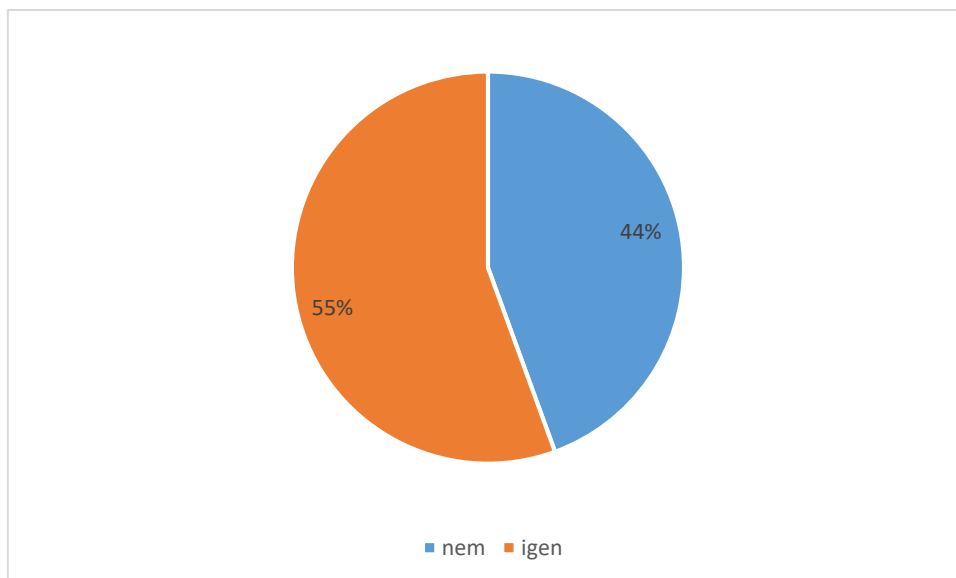
A termelők nem egészen fele korábban már értékesítették külföldre, legtöbbször a szomszédos Európai Unió tagállamokba, Ausztriába és Szlovéniába, esetenként távolabbi országokba is. A külföldre értékesítők tisztában vannak az értékesítés szabályaival is (15. ábra).

7. ábra: Értékesített-e már külföldön? (db)

Ország	Értékesítés
Ausztria	7
Szlovénia	7
Németország	2
Horvátország	2
Amerikai Egyesült Államok	1
Franciaország	1
Hollandia	1

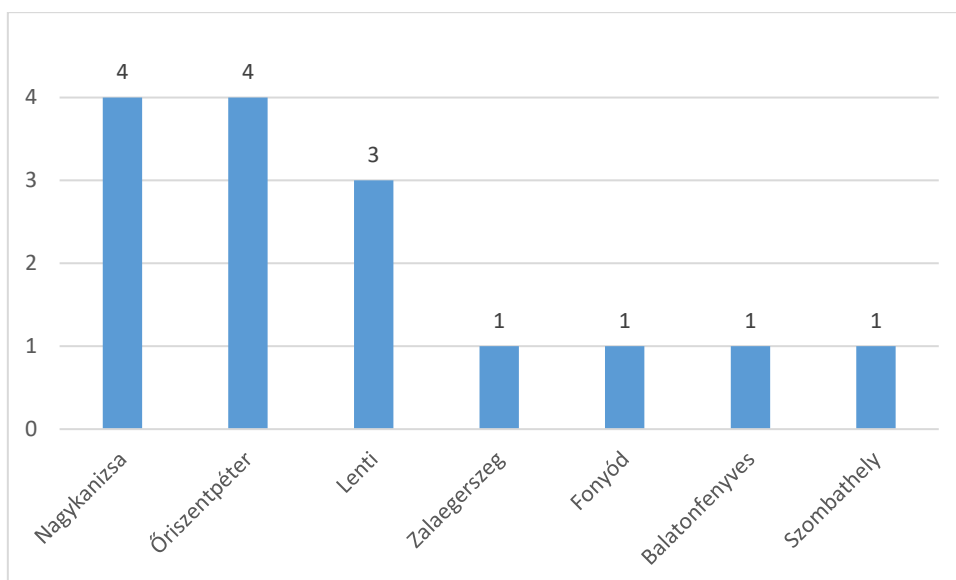
2. táblázat: Mely országokban értékesített már a válaszadó?

8. ábra: Tisztában van-e a külföldre történő értékesítés szabályaival? (db)

3. 3. Értékesítés a helyi piacokon

A helyi piacokon árusító termelők a nagyobb városokban található (Nagykanizsa), illetve az ugyancsak forgalmasabb, jó hírnévnek örvendő (Őriszentpéter) piacokat részesítik előnyben (16. ábra). Az árusítóhely választásakor lényeges szempont az is, ha egy piacon van már azonos termékcsoporthoz értékesítő termelő (pl. sajtókészítő, méhész, mangalicás), akkor az általunk kérdezett termelők nem szeretnék tovább növelni a versenyt, inkább másik piacot választanak.

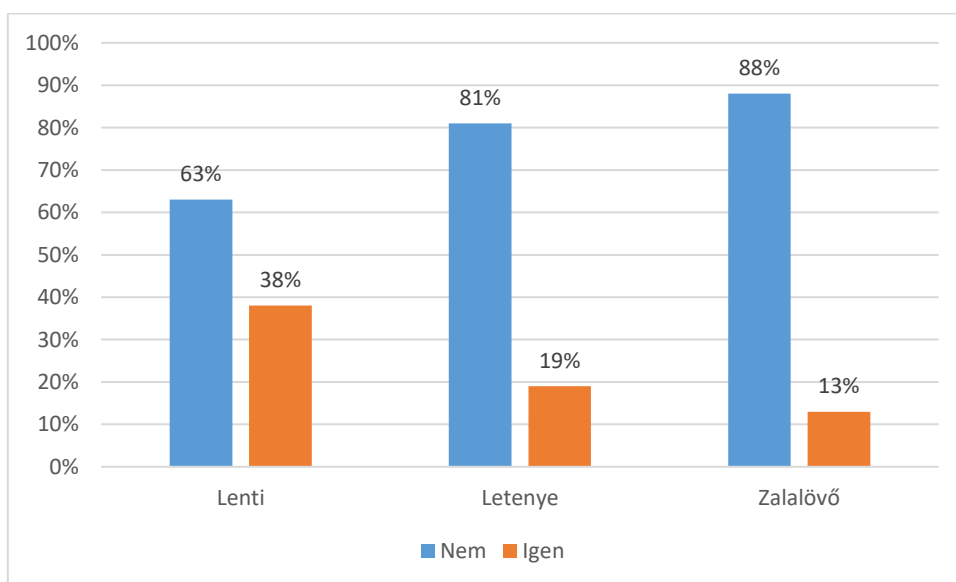

9. ábra: Mely helyi piacokon szokott értékesíteni? (említések száma)

10. ábra: Milyen eszközök és feltételek könnyítenék meg a helyi piacon történő árusítást? (átlagok)

A helyi piac fejlesztésére vonatkozó elképzelések közül a legfontosabbak az árusító helyszín marketingének javítására (termelők idevonzása, a piac hirdetése) és infrastrukturális beruházásokra (parkolóhelyek kialakítása, egységes megjelenésű asztalok, pavilonok, állandó piaci infrastruktúra) vonatkoznak (17. ábra). A termelők által megfogalmazott javaslatok a termelők együttműködésének megteremtését, a vásárlók hatékonyabb tájékoztatását (pl. közösségi média, helyi média) és helyi termék üzletek létrehozását szorgalmazzák.

11. ábra: Értékesítené-e a következő települések helyi piacán? (db)

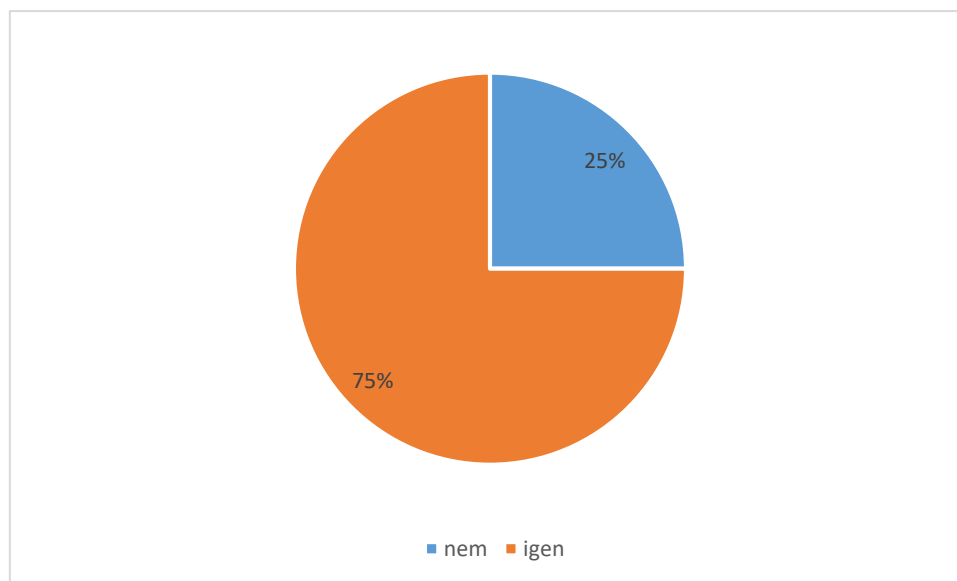
Az általunk kérdezett termelők közül a legtöbben Lenti helyi piacán árusítanák termékeiket, fele ennyi megkérdezett válaszolta, hogy Letenyén árulna a piacon, ha megnyílik, ennél kevesebben szeretnék a zalalövői termelői piacra járni (3. táblázat).

		Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek	Szombat	Vasárnap
Lenti	de	0	0	0	5	0	7	1
	du	0	0	1	0	0	0	0
Letenye	de	0	0	2	0	0	3	0
	du	0	0	0	0	1	0	0
Zalalövő	de	0	1	1	0	1	0	0
	du	0	0	0	0	0	0	0

3. táblázat: Mely napokon és mely napszakban árusítana a helyi piacon? (db)

3. 4. Online értékesítés

A termelők háromnegyede ugyan értékesítené a termékeit online felületen keresztül, ennek ellenére számos akadályt felsoroltak, amelyek miatt kevésbé preferálják ezt az értékesítési módot. A legfontosabbak ezek közül: a postaköltség megdrágítja a termék árát, a hűtést igénylő termékek esetében nem megoldott a szállítás, a csomagküldés a sérülékenyebb termékek esetében nehezebb, rendszeresen frissíteni kellene a honlapon, hogy mely termékek rendelhetők stb. Mindezek miatt a közvetlen találkozást a vevővel és a személyes átvételt sokkal jobbnak tartják a megkérdezettek, ezért a helyi termék boltok működtetésének örülnének a legjobban.

12. ábra: Értékesítené-e a termékeit online felületen keresztül?

A termelők a következő, virtuális piactéren értékesíthető termékfajtákat említették: élelmiszerek, könyvek, textíliák, gyermekjátékok, művészeti alkotások és díszek (20. ábra).

mézek, méhészeti termékek	sajtok	gyermekjátékok	friss gyümölcsök és levek	textilárak
palackozott borok	húsárak	lakásdíszek		
tésztafélék	könyvek	művészeti alkotások	teák	dísznövények

13. ábra: Virtuális piactéren értékesíthető termékfajták

Mellékletek

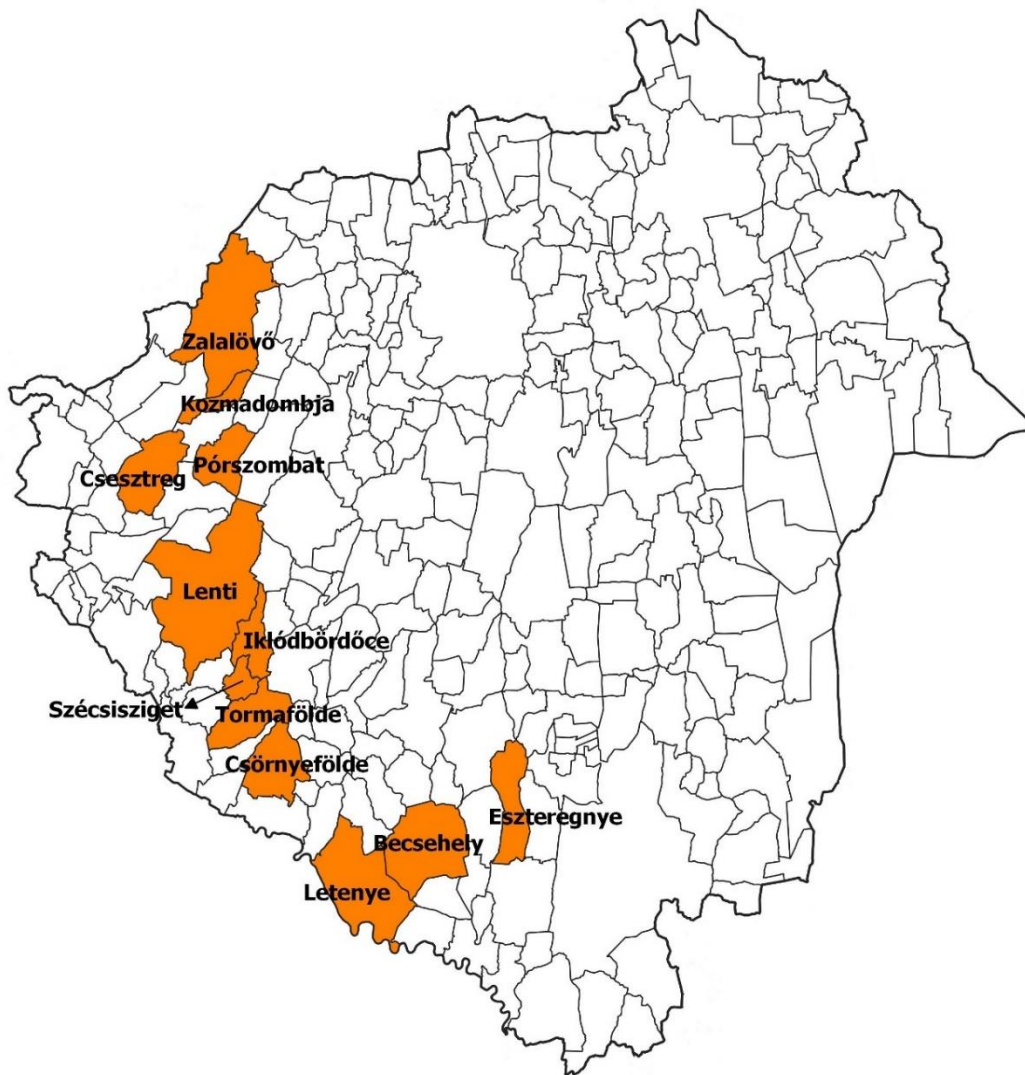

14. ábra: A termelői piac elhelyezkedése

Kategóriák	Adatok
A projekt címe	A Lenti piac megújítása (A projekt azonosító száma: TOP-1.1.3-15-ZA1-2016-00010)
A projekt céljai	A helyi gazdaság üzleti infrastrukturális háttérének támogatása, a helyi alapanyagokra alapozott, helyi termelők piacra jutásának segítése.
A piacon elérhető termékek	A helyi termelői piacra csak Zala megyéből, vagy Lenti körzetétől maximum 40 km-re lévő gazdaságból kerülhet áru. Friss zöldségek és gyümölcsök, húсарuk, tejtermékek, savanyúságok, méhészeti termékek, növényi olajok, palánták, koszorúk, fafa- ragványok, ajándéktárgyak stb.
Árusítóhelyek száma	65 db
Nyitva tartás	minden csütörtökön, szombaton és minden hónap második szerdáján 7–14 óráig
Infrastrukturális adottságok	3000 m ² szilárd térburkolat, nyitott és fedett asztalok, közvilágítás, elektromos áram, vízvezeték, akadálymentes mosdó, parkoló stb.
Weboldal	a piacnak nincs hivatalos weboldala, csak Facebook oldala: https://hu-hu.facebook.com/Lenti-Piac-1055766737838199/

4. táblázat: Összefoglaló táblázat a helyi piac fejlesztéséről

(az adatok forrása: <http://piacprojekt.lenti.hu/projektadatok/oldal/1> <http://www.orseg.info/hu/info/gasztronomia/kitekintes/lenti-termeloi-piac.html>)

15. ábra: A kutatásba bevont termelők földrajzi elhelyezkedése